

OBSAH

O autorech	IX
Seznam použitých zkratk	XII
Předmluva	XIV
1 Empirický výzkum v právu	1
1.1 Úvod	1
1.2 Hlavní přístupy v empirickém výzkumu	3
1.3 Výzkumné metody použité v monografii a jejich úskalí	4
1.4 Empirický výzkum v časopisech s právní tematikou	8
1.5 Empirický výzkum práva v Evropě	12
1.6 Závěr	14
2 Základní právní vymezení mediace a pozic aktérů zapojených profesí	17
2.1 Úvod	17
2.2 Vybrané aspekty mediace v zákonných předpisech	17
2.2.1 Zákon o mediaci – základní právní vymezení mediace	18
2.2.2 Občanský soudní řád a procesní aspekty mediace	20
2.2.3 Zákon o zvláštních řízeních soudních a rodinná mediace	25
2.2.4 Zákon o sociálně-právní ochraně dětí a rodinná mediace	27
2.3 Charakteristiky pozic a aktérů mediace a jejich profesí	28
2.3.1 Pozice a postavení zapsaného mediátora	28
2.4 Postavení mediátora a jeho kritické aspekty v procesu mediace	31
2.4.1 Pozice a postavení soudce	34
2.4.2 Pozice a postavení advokáta	38
2.5 Závěr	43
3 K ekonomické analýze mediace	45
3.1 Úvod	45
3.2 Geneze ekonomické analýzy práva	45
3.3 Efektivnost práva ve vybraných empirických studiích	50
3.4 Mediace a očekávání její efektivnosti	52
3.5 Ekonomická analýza	56
3.5.1 Datové zdroje	57
3.5.2 Proměnné	58
3.5.3 Statistická analýza	59
3.6 Výsledky	60

3.6.1	Opatrovnická agenda	60
3.6.2	Civilní agenda	65
3.7	Závěr	68
4	Mediace v kontextu právní informovanosti a důvěry v právo	71
4.1	Úvod	71
4.2	Právní informovanost a právní vědomí	72
4.2.1	Znalost práva	73
4.2.2	Mínění o právu	75
4.3	Důvěra	76
4.3.1	Důvěra v právo	79
4.3.2	Principy důvěry v právní praxi	80
4.4	Použitá metodologie	82
4.5	Informovanost a důvěra v mediaci	84
4.6	Důvěra v právní systém v dalších výzkumech	87
4.7	Závěry a diskuse	92
5	Hodnocení současné právní úpravy mediace z pohledu zapsaných mediátorů, soudců a advokátů a jejich srovnání	95
5.1	Úvod	95
5.2	Sběr dat a získané informace	101
5.2.1	Zvolené postupy a návratnost dotazníkových šetření	102
5.2.2	Charakteristika respondentů všech tří sledovaných skupin	104
5.3	Analýza otázek společného základu	108
5.3.1	Hodnocení současné právní úpravy	109
5.3.2	Nejčastější typy sporů	111
5.3.3	Srovnání mediace a soudního řízení	114
5.4	První setkání se zapsaným mediátorem	117
5.4.1	Vývoj institutu prvního setkání se zapsaným mediátorem	120
5.4.2	Typy sporů	123
5.4.3	Prostorová diferenciacie míry využívání institutu prvního setkání se zapsaným mediátorem	128
5.4.4	Zkušenosti respondentů s prvním setkáním se zapsaným mediátorem	130
5.4.5	Organizační stránka nařizování a průběhu prvního setkání	132
5.4.6	Důležitost/potřebnost další zákonné úpravy prvního setkání se zapsaným mediátorem	135
5.5	Závěr	140
6	Kvalita výkonu mediace z pohledu zapsaných mediátorů	143
6.1	Úvod	143
6.2	Vymezení cílové skupiny	146
6.2.1	Vývoj počtu zapsaných mediátorů a jejich rozmístění v prostoru	146

6.2.2	Struktura zapsaných mediátorů a její srovnání se strukturou respondentů	148
6.3	Analýza odpovědí zapsaných mediátorů	151
6.3.1	Postupy při využití mediace	151
6.2.2	Kvalita výkonu mediace a možnosti jejího zvyšování	154
6.3.3	Profese mediátora, profesní organizace a standardy výkonu ...	158
6.3.4	Vzdělávání v mediaci a kontrola činnosti zapsaných mediátorů ..	161
6.4	Závěr	164
7	Kvalitativní výzkum Mediační praxe z pohledu tří klíčových aktérů ..	167
7.1	Teoretická perspektiva kvalitativního výzkumu	167
7.2	Zakotvená teorie	172
7.2.1	Vytváření vzorku případů	174
7.2.2	Polostrukturovaný rozhovor	175
7.2.3	Limity použití rozhovoru pro sběr dat	176
7.2.4	Analýza a interpretace dat	179
7.2.5	Etické aspekty výzkumu	181
8	Mediační praxe pohledem zapsaných mediátorů	183
8.1	Metodika výzkumného postupu	183
8.1.1	Konstrukce a struktura vzorku případů	183
8.2	Výsledky výzkumu	186
8.2.1	Mediační praxe pohledem zapsaných mediátorů – model zakotvené teorie a základní analytický příběh	186
8.2.2	Reflektovaná mediační praxe	189
8.2.3	Podmínky pro výkon mediace	207
8.2.4	Zákonná úprava mediace	216
9	Mediační praxe pohledem soudců	219
9.1	Metodika výzkumného postupu	219
9.1.1	Konstrukce a struktura vzorku případů	219
9.2	Výsledky výzkumu	224
9.2.1	Mediační praxe pohledem soudců – model zakotvené teorie a základní analytický příběh	224
9.2.2	Reflektovaná mediační praxe	229
9.2.3	Obecné očekávání od mediace	240
9.2.4	Sebereflexe soudců	243
9.2.5	Podmínky pro výkon mediace	246
10	Mediační praxe pohledem advokátů	261
10.1	Metodika výzkumného postupu	261
10.1.1	Konstrukce a struktura vzorku případů	261
10.2	Výsledky výzkumu	264

10.2.1	Mediační praxe pohledem advokátů – model zakotvené teorie a základní analytický příběh	264
10.2.2	Dohoda je lepší než soud	270
10.2.3	Sebereflexe advokáta	280
10.2.4	Zkušenost s mediační praxí a se zapsaným mediátorem	286
10.2.5	Zkušenost se soudci	290
10.2.6	Sociokulturní a právní kontext	297
11	Klíčoví aktéři mediační praxe v právním poli: společný analytický příběh	305
11.1	Co ukazuje společný příběh a proč je umístěn v právním poli?	305
11.2	Společný analytický příběh	307
11.3	Diskuse	315
	Shrnutí	317
	Summary	324
	Příloha č. 1 – Dotazník pro veřejnost	331
	Příloha č. 2 – Dotazník pro zapsané mediátory	335
	Příloha č. 3 – Dotazník pro soudce	342
	Příloha č. 4 – Dotazník pro advokáty	347
	Příloha č. 5 – Scénář polostrukturovaného rozhovoru se zapsanými mediátory ...	351
	Příloha č. 6 – Scénář polostrukturovaného rozhovoru se soudci	353
	Příloha č. 7 – Scénář polostrukturovaného rozhovoru s advokáty	355
	Seznam použité literatury a zdrojů	357
	Věcný rejstřík	373